

גנזי המלך

ארבע נספות

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת

352

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-677779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אָמַר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אֶהֱרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לִנְפֹשׁ לֹא יִטְמָא בְעַמִּי"

תקון המדות

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

שעובר, הגוף והנפש מתקלקלים יותר, שהרי הקנאה התאוה והכבוד שולטים באדם. הקנאה והגאווה פועלים פעולתם ולכן יורדים הנפש והגוף ממעלתם וא"כ עלינו למצוא עצות ותחבולות היאך נוכל לזכך את גופנו ונפשנו. ומבלעדי זאת, אין תקוה כלל לאדם שיגיע לשלמות.

וכיון שעיקר העבודה לתקן ולזכך את החומר הגופני, א"כ צריך לבקש דרך בעבודה, שבו יושלם זיכוך החומר. ועיקר העבודה צריכה להיות בתיקון המדות שהם התאוות הנובעות מהחומר, אז יזכך גופו ונפשו תהיה נקיה וזכה כבתחילה. ועל גופו ישכון אור זרוע לעולם.

איתא; 'צאו וראו; איזה דרך ישרה שידבק בה האדם'? ('אבות' פ"ב). ועיין **שם ברבנו יונה;** הלא בכל המדות הטובות והישרות יש לאדם להדבק בהם, אלא, ר"ל להדבק במדה אחת להיות שלם בה, כי טוב לאדם לאחוז במדה אחת בשלמות

המשך בעמ' 2 <<<

שההתקרבות לגוף של בעל עבירה מזיקה. וזה יסוד איסור טומאת הכהנים.

ומעתה, אם משרתי ה' אסור להם להתקרב לטומאה, משום שהטומאה מזקת והקרוב לטומאה נעשה טמא, א"כ ודאי שהקב"ה בעצמו אינו מתקרב לטומאה. ונמצא שכל שלא זיכך את גופו ועוד שהזיק את הנפש, ודאי שאינו מסוגל להיות קרוב להשי"ת. ועלינו לבדוק עצמנו האם זככנו את גופנו? והרי כל הלאוין שבלב, כחסרון השגחה ובטחון הם נוגעים לגוף. וכן מדות רעות, כגאווה שהיא אבי אבות הטומאה **"תוֹעֵבַת ה' כָּל גְּבוּה לֵב"** ('משלי' טז ה). מי יכול להעיד על עצמו שהשלים עבודתו בזאת? וכל שלא זיכך את גופו בזה, בודאי אין לו מקום להתקרבות להשי"ת.

ולפי זה מובן מאד גודל חובת העבודה המוטלת עלינו להשמר מהחטא ולהחליש מעט את היצר הרע, לרכוש בלבבנו נטיה לצד הטוב. ורק בדרך זה נזכה להזדכך. ואם לא נתיגע בעבודת הזיכוך הרי כל יום

עיין רמב"ן; בענין טומאת מת ואיסור כהנים ליטמא למתים, בהפרד מעליו צורת הנפש החיה הטובה וישאר הוא לבדו, שגם הוא בשר פחות וגרוע ומשתוקק אל הרעות וגם ראוי שיטמא כל סביביו, דכל זמן שלא זיכך את גופו הרי הגוף נשאר בטומאה. אבל הצדיקים אינם מטמאים משום שגופם טהור ונקי ולא החטאו נפשם. ועל כן תטהר נפשם בנשיקה ועל גופם ישכון אור זרוע לעולם.

ומה שאין הגוף מטמא בחיים; י"ל, שכיון שהגוף מחובר עדין לנפש והנפש הוא חלק אלוך ממעל, לכן לא תתכן בו הטומאה, שהנפש מונעת את הטומאה. **והסבא מקעלם ז"ל היה מבאר;** שכל זמן שהנפש מחובר לגוף ויתכן שישוב בתשובה ויזכך את גופו ונפשו, לכן אף שעדין לא עומד במדרגת הזיכוך, מכל מקום אינו מטמא, שהרי ראוי עדין לזכך את נפשו. ועל כן הכהנים שהם משרתי ה' וקרובים אליו אסור להם ליגע במת,

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר בכולל ברחובות

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

➤➤➤ המשך מעמ' 1

נגיעה זו. וכשם שהקפידה תורה על הדין שלא תתערב בו נגיעה כל שהיא שעל ידה יפסל לדין, שנאמר: **"כִּי הַשֹּׁדֵד יַעֲזֹר פְּקָחִים וְיִסְלֹף דְּבָרֵי צְדִיקִים"** (שמות' כג ח) כן, אף בשעה שיש לאדם נגיעה למדות וכדומה, ודאי שהתשוקה לנגיעה תכוון את כל מעשיו וכל פעולותיו ינבעו מכח הנגיעה ובעצמו לא יבין ולא יכיר בזאת.

מובא בספר 'העיקרים' (מאמר השלישי פרק ל'); **'וכבר אמרו על אחד מן החכמים האחרונים שבא אליו לסטים מזויין ובעל עבירות ואמר לו: "אני רוצה לשוב בתשובה ולשמור מצוות השי"ת, אלא שאיני יכול להעמיס על עצמי רבוי המצוות שבתורה, כי לא אוכל שאת המשא ההוא"**. ואמר לו החכם: **"תקבל עליך דבר אחד בלבד לשמרו כראוי?"** ואמר לו: **"הן!"** ואמר לו החכם: **"א"כ, קבל עליך לומר האמת!"** וקבל עליו והלך לדרך. לימים היה הולך אותו הליסטים ללסטם איש אחד ולהרגו. ופגע בו איש אחד, אמר לו: **"היכן אתה הולך?"** ונזכר אותו הליסטים מה שקבל עליו לומר אמת. וספר לאיש ההוא להיכן היה הולך. וכן פגע בו איש אחר ושאל לו להיכן היה הולך? וספר לו. מיד הרהר אותו הליסטים בלבו, אלו השנים יהיו עלי עדים ויהרגוני? וכן אירע לו פעמים רבות, בכל מה שהיה רוצה לעשות, עד שנמנע בעבור זה ממעשיו הרעים'.

והיינו; כנתבאר, שכל התורה קשורה אחד בחברו. ולכך כשמקבל עליו פרט אחד בשלמות, ממנו יגיע לשמירת התורה כולה. ומזה נבוא להתרחקות הקנאה, התאוה והכבוד. וכן כל הכפירה הנמצאת בעולמנו, אינה נובעת מהשכלה, אלא כולה קשורה בתאוה וסכלות ואהבת חיי העוה"ז. וכמ"ש; **'בעקבות משיחא, הוצפא יסגא'** (סוטה' מט:). ולכן, כאשר נדע חובתנו בעולמנו, נגיע לשלמות האמיתית ונכיר שעיקר המטרה היא עבודת הנפש. (אור יחזקאל'). ■

כן חייב לבקש דרכים בסור מרע. ורק בדרכי העבודה הללו, יזכה להגיע לשלמות.

כתב הרמח"ל; 'שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו, שהאדם לא נברא אלא להתענג על ה' (מסילת ישרים). עיקר בריאת האדם לא נברא עבור העוה"ז, אלא עבור חיי העוה"ב. וכאשר יכיר בזאת, אזי כל הקנאה התאוה והכבוד הממלאים את כל שאיפותיו ותקוותיו יתמעטו. שהסיבה לכל המדות נובעת מחמת שאיפת העוה"ז הממלאת את חיינו. ובזמננו השאיפה לעוה"ז ממלאת את כל מושגנו והבנתנו. ואיננו יודעים כי השאיפה לעוה"ז, היא אם כל חטאת. וכל השואף לעוה"ז, יקבל רק העוה"ז **"וּמִשְׁלֵם לְשֹׁאֲיוֹ אֵל פְּנָיו לְהַאֲבִידוֹ"** (דברים' ז) ואל נשלה את עצמנו ששאיפתנו לעוה"ז היא כדי לקיים מצוות ולעסוק בתורה כדי שנוזכר לעוה"ב. הנה כאשר עובר על אחד מאתנו יום בביטול תורה, או כשלא התפלל כראוי, האם שמים אנו לבנו לזאת? האם מפריע זאת לנו מאכילת פת שחרית כראוי? ואילו בעת שיפסיד אדם מעט מממונו, או יתבזה מעט, הלא לא ניתן מנוח לנפשנו ואיננו יכולים לשכוח זאת. מזה ראינו מוכחת, מה היא עיקר שאיפתנו ומאווינו. קרוב הוא בפיהם ורחוק מכליותיהם וכיון שעיקר השלמות היא בלב ובכליות, נמצא שרחוקים אנו מאד מאהבת העוה"ב.

ונראה עוד; האם בשומענו היום דברי הרמב"ן שגוף האדם הוא טומאה, או בשומענו ש"תועבת ה' כל גְבַה לֵב", האם יחרד לבבנו? והאם ישתנה מעתה כל מהלך חיינו? אין זאת, אלא כי כל הענינים הנ"ל אינם נוגעים לנו, משום ששאיפתנו רק לחיי העוה"ז. ולכן קרובים אנו לכל המדות הרעות, שיסוד הכל שייך לשאיפת העוה"ז. וכאשר נדע שהכל נתון בערבון, בודאי שישתנה כל מהלך חיינו ושאיפתנו. **וזאת עלינו לדעת יסוד גדול בדרכי העבודה;** שאף האדם הגדול ביותר, כאשר תתגב בקרבו איזה נגיעה קלה שבקלות, יתכן שכל מעשיו יודרכו ע"י

ונקל אליו להשיג ממנה אל כל המדות החשובות, מהיות בו כמה מדות ואיננו שלם באחת מהן, עיקר העבודה היא השלמות. ולכן דרך העבודה לבחור מדה אחת ולשארף לתקן אותה בשלמות וממנה יגיע לתקון שאר המדות, כי כל המדות קשורים אחד בחברו. והשלם במדה אחת, ממילא תיקן אף שאר המדות.

מדת הגאווה היא המפתח לכל המדות. ואף מדות שלכאורה נראה שאין להם קשר למדת הגאווה, מכל מקום בהתבוננות נראה שכולם קשורים יחדיו. **למשל;** אהבת הבריות שבפשוטו מדה שונה היא, מכל מקום תלויה וכרוכה היא בגאווה, שהמתגאה, קרוב לשנאת הבריות. שהרי הבעל גאווה מחשיב רק את עצמו ומבטל את זולתו ולכן יביאהו לידי שנאת הבריות. ואילו העניו השפל, המבטל את עצמו, יתכן שיוכל לאהוב את הבריות, כי בעצם מונח בטבע האדם אהבת הבריות ורק הגאווה ואהבת עצמו מפריעה לכך.

וכמו כן מדת רע עין שהיא מדת האכזריות, אף שמדה נפרדת היא, מ"מ הגאווה מחזקת את האכזריות שהמתגאה אינו מתחשב בזולתו ואינו מתייחס אליהם. ולכן מדת האכזריות שבו נותנת פריה. וכן מדת התאוה קשורה וכרוכה בגאווה, שהמתגאה ומחשיב עצמו אינו מסתפק במה שיש לו ומתאוה ושואף להשיג את העולם כולו שהכל מגיע לו. אבל השפל והעניו אף שמתאוה מ"מ תאותו מועטת, שאין התאוה דוחקת בו להשלים תאותו. **והיינו דאמר ר' יוחנן בן זכאי; 'איזה דרך ישרה שיבחר בה האדם'** שחייב לבקש מדה אחת שבה יגיע לשלמות ועל ידי זה יתקן שאר מדותיו.

ר' אליעזר אומר: "עין טובה". **ופירש הרמב"ם; 'ההסתפקות במה שיש לאדם והיא ממעלות המדות'**. **ורבנו יונה פירש; 'מדת הנדיבות'**. הרי שביקשו חז"ל עצות ודרכים היאך לתקן את החומר ולהגיע לשלמות, **'אמר להם: "צאו וראו איזוהי דרך רעה שיתרחק ממנה האדם"**. שכשם שצריך האדם לבקש עצות ודרכים בעשיית הטוב,

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר בפרדס הנה

קבלת שבת

"מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי, ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא קדש" ככל יום יהיו בעיניך כחדשים

עיני כולם כועסים עליו... הרי הגעתי בזמן...
לאחר הדרשה, אמר לי אדם אחד;
 "אם היתה לנו שבת פעם אחת בחיים, לבטח היינו מוכנים כבר מחצות היום, אך מי שנפגש עם המלך כל שבוע, כמו שאנו בכל שבוע יש לנו את שבת המלכה, ההרגל עושה את שלו"..." או אז הבנתי את מה שאמרו חז"ל; **'בכל יום יהיו בעיניך כחדשים'** (ילקוט שמעוני 'משלי' פ"ה), שהכונה בזה; לא לומר את השטות הנ"ל... **(לב שלום' לר' שלום שבדרון זצ"ל)** ■

עשרה רגעים לפני השעה עשר והילד איננו!... אולם ההמתנה שבשער המלך ריק מאדם... חלפו עוד חמשה רגעים ולא נודע האם מישוהו בא. והנה, שני רגעים לפני השעה עשר, בא האיש במרוצת טירוף נושם ומתנשף, שערותיו נוטפות מבית המרחץ, בתוך כדי מרוצתו הוציא את העניבה וענב בה את גרונו. נשארה לו דקה אחת שבה הספיק עוד להוציא מברשת ולצחצח את נעליו במהירות הבזק ואף להבריש את מגבעו, הספיק הלז... וחיש מהר, נדחף בדיוק בשעה עשר לבית המלך והביט סביבו כמי שאינו מבין, מה

"ששת ימים" מה ענין שבת אצל מועדות? ללמדך; שכל המחלל את המועדות, מעלין עליו כאלו חלל את השבתות. וכל המקיים את המועדות, מעלין עליו כאלו קיים את השבתות' (רש"י)
 פעם עוררתי על ענין זה, שצריך להקדים בכבוד שבת המלכה. והמשלתי את מי שתופס את הרגע האחרון, למי שנקבע לו פגישה עם המלך לשעה עשר בבוקר. והנה, משרתי המלך רואים שכבר הגיע חצי שעה קודם הפגישה והמזומן עוד לא נראה אפילו מרחוק. כבר הגיע

שכחה

"ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל" אחד שוגג ואחד מזיד בחילול השם

שמטרתו העקרית לקדוש שם שמים. בדרך, בזמן הפנוי, אפשר קצת להתעסק וליתן קצת 'דרישת שלום' לעניני הגוף וצרכי האדם. אך אם שוקע האדם בצרכי הגוף, בקניית דירה גדולה ובשימת לב מרובה לכל עניני הבית. ואת המטרה העקרית מזניח ושוכח, הבית הקבוע והגדול לעולם הבא. ובמקום קידוש ה' גורם חילול ה'. **ועוד ישיב ויאמר: "שכחתי! שכחתי! בשוגג". הרי בוז יבוז לו. והאדם שירצה לנסות להיאחז בעילה שלא ידע שכל עיקר שליחותו בעולם היא לקדש שם שמים, עוונו יכפל בכפלים. כי המשוטט בעולמו של הקב"ה שבעים שנה ואינו שואל ומברר, למה בא לכאן? ומה ייעודו כאן בעוה"ז? אינו אלא מזיד שבעתים. ולפיכך; **'אחד שוגג ואחד מזיד בחילול ה'**. **(לב שלום' לר' שלום שבדרון זצ"ל)** ■**

לירושלים בלא כלום. בטפשותו הגדולה, שש ושמה לקראת בעל הבית ומבשר ואומר לו; "עשיתי כמצותך, נסעתי לבן אחיך ומסרתי לו דרישת שלומים ואף הוא שמח להחזיר לך שלום". הבעה"ב העיף מבט על העגלה ומצא אותה ריקה ושוממה. נחרד בעה"ב **ושאל את העגלון:** "והמכונה, היכן היא?" .. "אוי וויי!.. סופק העגלון את כפיו" שכחתי! שכחתי! שקעתי בשיחה עם בן אחיך. ובבקשה, 'סלח לי' כי הייתי שוגג"..." הרי אנו מבינים שעצם התירוץ של שוגג במשימה העקרית של הבאת המכונה, אינה אלא פשע וזלזול מחפיר. לא שייך שיהיה תירוץ שכחתי כשהמשימה העקרית היתה הבאת המכונה. ולבסוף המשימה המשנית שהיא הדרישת שלום, תקוים. וכן הוא בחילול ה'. האדם נשלח מרחק רב מעולם הנשמות עד עולם הזה,

בירושלים של הימים ההם, הכל התנהל על סוס ועגלות, אולם היו כבר מכונות הדפוס. אחד מבעלי הדפוס שהיו בירושלים, היה צריך לקבל משלוח של מכונה חדשה מתורכיה, שהיתה קצת יותר משוכללת ממה שהיה לו עד עכשו. וזו הגיעה כמובן בדרך הים באניה, לנמל חיפה. וגם שם, לקח הרבה מאד זמן עד שפרקו מהאניה ובדקו את כל התעודות. ורק אז היו מוציאים את הסחורה ליעדה. שלח בעל הדפוס את העגלון אל הדרך הארוכה מירושלים לנמל חיפה **ואמר לו;** "ראה נא, מכיון שזמן רב תצטרך להמתין עד שיתנו לך בנמל את המכונה, עשה נא עמי טובה לניצול הזמן הפנוי וגש אל בן אחי המתגורר בחיפה ותן לו דרישת שלום ממני". וכך אמנם עשה, אלא שהשתקע בשיחה עם בן האח, עד שהאניה והמכונה פרחו מלבו ושב

"וּנְקַדְשֵׁתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"

פיגול הפוסל את הקרבן

הגאון ר' אריה לייב חריף היה אומר על הפסוק שלפנינו; אמת הדבר, שקדושת הכהנים נובעת מכך שהם זרע אהרן. אבל עלינו לדעת, שלא די בזכות אבות, אלא יש צורך לכל אדם גם ביחוס עצמי. ועל כך רומז הכתוב בתחילת פרשתנו; "אָמַר אֵל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן" למד את הכהנים, שלא יסתפקו בכך שהם "בְּנֵי אַהֲרֹן" כי אם; "נְאֻמְתָּ אֲלֵהֶם!" הדיבור שלי מופנה במישורין אליהם. כי על כל אחד מהם מוטלת חובה אישית להיטהר ולעלות במדרגות הקדושה מכח זכות עצמו.

"נַעַל כָּל נַפְשֹׁת מֵת לֹא יָבֵא" (כא יא)

העיר בענין זה הצדיק ר' מנחם מנדיל מקוצק; הכה"ג חייב להיות מופרש ומובדל מכל הענינים החומריים, עד שלא ירגיש בשום קרבה הבאה מצד הגוף. בתוקף תפקידו הרם, עליו ליתן מלוא דעתו על כלל ישראל ולהתרחק מנגיעה כלשהי כלפי בני משפחתו. לכן מורה כאן התורה לכה"ג; "נַעַל כָּל נַפְשֹׁת מֵת לֹא יָבֵא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטְמָא". כיון שנאסר עליו להיטמא לנפש אדם, חל איסור זה גם על בני המשפחה הקרובים כאביו ואמו. כי הכה"ג צריך לעקור מלבו רגשות טבעיים, שאדם חש כלפי משפחתו. ולהעביר את מלוא האהבה והמסירות כלפי כל אדם מישראל.

ר' ישראל בעל שם טוב, מייסד תנועת החסידות, היה אומר; כל זמן שאני אוהב את בני יותר מהאבה שאני חש כלפי יהודי אחר, שאינו מבני משפחתי, משמע; שלא הגעתי אפילו למחצית המדרגה הראויה במצות 'אהבת ישראל'.

הגאון ר' יוסף דוב סולובייצ'יק, ראש ישיבת וולוז'ין ורבה של בריסק דליטא; היה לא רק גדול בתורה, אלא גם איש ציבור פעיל. להמוני העם נודע כבעל מח שנון, היודע לעמוד בכבוד מול נציגי השלטונות ברוסיה ועושי דברם היהודים. פעם נזדמן לביתו של הגאון מבריסק, יוסף רוזנטל, תלמיד חכם ויודע ספר, שנטה אחר תנועת ה"השכלה" ונקלע פעם בפעם לויכוחים עם רבני

הדור. שאל האורח את רבי יוסף דוב; "במחילה מכבודכם, אתה וחבריך הרבנים מרבים בחומרות ובהטלת סייגים ואיסורים חדשים לבקרים. והלא נאמר בתורה; "לֹא תִסְפוּ עַל הַדְּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מִצְוֶה אֲתֶכֶם" ("דברים' ד ב)? השיב רבי יוסף דוב לאורחו; "יש לנו אסמכתא מפורשת בכתוב לכל הגזירות והסייגים, שמטילים חכמי ישראל שבכל דור ודור; בסוף פרשת 'אחרי מות' נאמר; "וּשְׁמַרְתֶּם אֵת מִשְׁמַרְתִּי" ("ויקרא' יח ל) ודרשו ע"כ חז"ל: "עֲשׂוּ מִשְׁמַרַת לְמִשְׁמַרְתִּי" ('בימות' כא) (עשו סייגים וגדרות כדי להשמר מעבירה) והנה חזרת התורה על הוראה זו בפרשת 'אמור'; "וּשְׁמַרְוּ אֵת מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא יִשְׂאוּ עָלָיו חֵטָא" (כב ט). בחזרה זו באה התורה להנחות את חכמי ישראל, שעליהם להטיל גדרות וסייגים לחיזוק שמירת המצוות. ואינם צריכים לחשוש שעוברים בכך על החטא של "לֹא תִסְפוּ". והוסיף על כך הגאון; "משל למה הדבר דומה, לשיקוי רפואי שרושם הרופא לחולה אגב שתיית תה חם, שיעורו של השיקוי הוא כך וכך טיפות בכל פעם, לא פחות ולא יותר. אבל התה ששותה אח"כ החולה, אין לו שיעור ורשאים בלא ספק להוסיף ולגרוע בכך. וה"ה לגבי החומרות והסייגים של רבני ישראל בכל דור ודור, שהם בבחינת התה שלאחר טיפות הרפואה".

"וְלֹא יִחַלְלוּ אֵת קִדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (כב טו)

'הטאת ששחטה לשם חולין כשרה. קדשים מחללים קדשים ואין חולין מחללין קדשים' ('זבחים' ג)

אם אנשי חולין, חוטאים ופושעים, מבזים ומחללים את כבוד הצדיקים הקדושים של העם, אין בכך משום פגיעה גדולה, לפי שאין כל ערך לחילול שלהם. אבל אם צדיקים וגדולי תורה מבזים ומחללים איש את כבוד רעהו, אז הרי זה חילול קודש אמיתי והוא מרבה חילול השם. (דברי 'שערי חיים')

"וּנְקַדְשֵׁתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (כב לב)

'מה תלמוד לומר "וּנְקַדְשֵׁתִי"? מסור עצמך וקדש שמיי' (רש"י)

הרב זסלר כותב במכתב לבנו; "עמוקים המה דרכי אמת, עמוקים מאוד ומי ימצאם. וע"כ, לא ידעום רבים, אלא יחידי סגולה, אנשי אמת. רבים שאלו ותמהו, מה בצע במיתות הללו? אלו מתוך גזירת השמד מתו ומסרו נפשם על קדושת שמו, הלוא דבר הוא? אבל הרוצחים הללו לא לאמונה דרשו, אלא להשמיד להרוג ולאבד; כמאמין, כמומר. ולהמית את כולם על שנולדו יהודים. וכי מה ענין יש בזה? הלא גם האפשרות לקדש את שמו יתברך לא ניתנה להרוגים! וא"כ על מה ולמה? תמיהה רבתי!. אבל אנשי האמת, המה ידעו פשר דבר. לא נסיון של שמד היה המכוון. ולא לקדש שם שמים לעיני העמים. אלא... דבר הקשה ממנו קשה מכל... עבודה כבירה שאין דוגמתה... הנסיון היה לברר מי הוא זה אשר אמיתי הוא בלבו, מי הוא זה אשר יקדש את השם בתוך לבב עצמו. ויהפוך את לבבו כולו אליו יתברך, מבלי השאר כלום. ואשר ישמח באמת ביסורי מות האיומים... שמחה שלמה של אושר הדביקות. הן, זוהי התכלית היותר עליונה. זוהי... עבודת חבלי משיח. גם תנאים ואמוראים קדושי עליון פחד לבבם אולי לא יצאו ידי חובתם בעבודת חבלי משיח. וע"כ התפללו; 'ייתי' המשיח 'ולא אהמיניה'. (עי' מהר"ל שמפרש כך). ובדורנו החלש הזה, גדולנו ואנשי האמת השיגו אמת זו. ויעמדו בנסיון הנורא אשר ניסם ה' בו. וכה דבקו בשכינה בטהרה ובאמת. שעת בירור, היא חבלי משיח, אשר יברר ה' לו, אחד מעיר ושתים ממשפחה, אשר לו המה באמת. אשר עבורם העולמות נבראו ואשר להם ינחיל חיי אמת ואושר נצחיים חלקם". (עכ"ל)

כשעמדו הנאצים ימ"ש להוציא להורג את ר' אלחנן בונים וסרמן, ראש ישיבת בראנוביץ' (תמוז תש"א), פנה הגאון אל המוני היהודים במקום ואמר; "מסתבר, יהודים יקרים; שמחשיבים אותנו בעולמות העליונים כצדיקים גמורים. ולכן נבחרנו לכפר בגופותינו על כלל ישראל. וכיון שכך הוא, עלינו לשוב מיד בתשובה שלמה וכך ירצו קרבנותינו

ומקוה אני, שברבות הימים, ידע בני זה, משירכוש השכלה גבוהה, לקדש את השם ולהגן כראוי על תורת ישראל ועל כבוד עם ישראל, מפני משטינים ומקטרגים נכרים".

"דוקא מפני היתר זה מזהירה אותנו התורה" - קרא ר' עקיבא בלהט באוזני אורחו "הלא כך נאמר בפרשת 'אמור'; 'ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל' (כב לב). בכך מזהירה אותנו התורה; אל תחללו את שם ה' מתוך נימוק, שברבות הימים תהיו כביכול, מקדשי שם שמים! דבר עברה אינו מתקדש ומיטהר, אפילו אם מתלווית לכך כונה רצויה. ואין בכחה של מחשבה טובה לחפות על מעשה, הפסול מעיקרו." ■

בבית ספר של נכרים שהתפרסם כמוסד המקנה לחניכיו השכלה ברמה גבוהה. וכיון שהלימודים בבית ספר זה התקיימו גם בימי שבת, התנה האיש עם מנהל המוסד, שבנו יהא פטור מכתובה בשבת. ובהסדר זה נחה דעתו מעצם המעשה. כשנודע מעשהו של האיש לרבי עקיבא, קראו אליו בדחיפות ובמשך שעה ארוכה הוכיחו על כונתו לשלוח את בנו לבית ספר של נכרים, שמקיימים בו לימודים בימי שבת ומועד. **השיב ע"כ האיש לר' עקיבא; "כונתי במעשה זה אינה, אלא, לקדש שם שמים בעתיד הרחוק. הלא דרושים לנו יהודים בעלי השכלה, שידעו לעמוד בפרץ מול שונאי ישראל ולהגן על כבוד ישראל בטוב טעם ודעת.**

לפני שוכן מרומים. הבה ונשמר, שלא תעלה חלילה במחננו מחשבה פסולה, שהיא פיגול הפוסל את הקרבן. **וזאת עלינו לדעת:** בשעה זו הננו עומדים לקיים את הגדולה במצוות התורה". **ועוד הוסיף ואמר ר' אלהנן בונים קודם מותו על קדוש השם:** "בתפילת מנחה של תשעה באב אנו קוראים; **"פי אִתָּה ה' בָּאֵשׁ הַצֵּתָה. וּבָאֵשׁ אִתָּה עֲתִיד לִבְנוֹתָהּ"** (סדור תפלה). האש שעתידיה בקרוב ללחך את גופותינו, היא היא שתחשל מחדש את בית ישראל לנצח נצחים".

אחד מבאי ביתו של ר' עקיבא קורניצר (רבה של קראקא בשנים 1883-1892) רשם את בנו, שהגיע למצוות,

שלמות

התחדשות השלום

שלום עם מצרים, כן. אבל עם בני התורה, אש וגפירות... וכפי שאנו רואים היום ככל שחולף הזמן, שכל שיטות השלום הן רק כלפי הרשעים ושעם אלה ההולכים בדרך ישראל סבא, עושים רק מחלוקת, מכח הטענה; שהם בעלי מחלוקת, כי לא הסכימו ללכת בדרך של שלום לצד אחד בלבד.

וכשכל עולם התורה מנוכר לו והוא ב'עולמו', בא השלב השני של; **'מפרשה שלמעלה יצא'**, מתחיל קושיות על התורה. כלומר; התורה לא כ"כ מתאימה עם רוח התקופה ואיננה מחוברת למציאות. ואח"כ מגיע השלב השלישי; **'מבית דינו של משה יצא'**, כלומר; משה רבנו שפרוש מהעוה"ז ויכול להיות ארבעים יום בלי אוכל, מה הוא מבין כבר במציאות בשטח. ואיך יחתוך דין כראוי בלי להתאים את התורה למציאות שמרוב קדושתו, אינו יודע כלל מהי. וממילא **'עמד וגידף'**; כל החכמים, לא מבינים דבר. וכל הרבנים, אינם במציאות. אלא, שאדם ניכר כעסו. ובשעת קללתו נתפס בקלקלתו, שלא קלל את משה, רק את הקב"ה. כי בשעת הכעס התגלה שידוע ומבין כי באמת משה אינו אלא מוסר באמיתות את רצון השם. ולא נותר לו, אלא לקלל את השי"ת וכמובן, לרוץ לעשות שלום עם המצרים ועם כל הארצי פרחי. וכך נתחייב סקילה. ונסתם הגולל אחרי **"שיטת השלום"** הכרוכה והעטופה, בזנות ועריות בפתיחתה. ובחירוף וגידוף וקללת אלוקים בסופה, כשבתוכה הרבה מחלוקת עם האנשים הכשרים והרבה דיבור שלום ומעשי זנות. **(לב שלום' לר' שלום שבדרון זצ"ל)** ■

לפיכך קלקלה". יש לשאול; אם הזנות נבעה מכך שהיתה דברנית ופטפטנית, היה לקרוא לה; **'דברית'**, לא **"שְׁלֵמִית"**! אלא שהפטפט עצמו הוא רק סניף של השיטה. ולכן רק **"בת דְּכָרִי"**. אך עיקרה של השיטה היתה שיטת ה'**שלום'**. שכן, צריך להיות נחמד לכ-ו-ל-ם. ומאד לא יפה ולא נכון להסתגר בגטאות של מאה שערים ושערי חסד. לפיכך, נוסדה שיטת ה'שלום' עליכם'. גוזרים קצת את הכיפה שתהיה קטנה ולא בולטת מדאי. ההבדלים בין המצרים ובין ישראל לא צריכים להיות בולטים כ"כ, צריך לטשטש קצת את ההבדלים, כדי לא להראות קיצוניים. ה'**שלום'**, יש לו מקום חשוב בתורת ישראל, בעם ישראל. עומדים בפתחי דרכים ומקיימים מפלגת השלום. בביסוס המפלגה היתה האידיאולוגיה: **"שלום לכ-ו-ל-ם"**. זה התחיל ב'**שלום לך"**, שצריך לברך בשלום כל אשת ישראל. ומכאן גלשה השיטה גם לעבר נשות המצרים; **"שלום לכן"**. והגיע עד שנשות מצרים מתנועת הנשים לשלום עם מצרים, לא הסכימה לחוסר השוויון שהם לא יבורכו בשלום מפי בני ישראל, מפני שזה מעורר מחלוקת. והמשיך ל'**שלום עליכון"**, לכל נשות מצרים. ומה הפלא שהגיע האורה המצרי לעשיית שלום של זנות! בבית זה גדל אותו **"בן אִשָּׁה יִשְׂרָאֵלִית"** שהסתובב ב'**עולמו'**, **"בתוך בני יִשְׂרָאֵל"**. וכדרך ה'**שׂוֹתָ דִּינוֹקָא'**, שמרגיש את האמת שבבית, כך אותו אדם ידע לפרש נכון את הכונה של שיטת השלום והקירוב עם כל הרשעים ותרגם אותה כראוי ל'**נִינְצוּ בַּמַּחְנֶה בֶּן הַיִּשְׂרָאֵלִית נְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי"**.

"ניצא בן אִשָּׁה יִשְׂרָאֵלִית והוא בן איש מצרי בתוך בני ישראל ניצבו במחנה וניקב בן האִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת הַשֵּׁם וַיִּקְלַל וַיִּבְיֵאוּ אוֹתוֹ אֶל מֹשֶׁה וְשֵׁם אָמוֹ שְׁלֵמִית בַּת דְּכָרִי לְמִשֶׁה דָן" (כד י-יא)

'מהיכן יצא רבי לוי אמר; "מעולמו יצא". רבי ברכיה אמר; "מפרשה שלמעלה יצא". ומתניתא אמרה; "מבית דינו של משה יצא מחויב, עמד וגידף" (רש"י)

נראה לבאר; שאין כאן מחלוקת בין השיטות כלל, רק אחד אמר את תחילת קלקולו ואחד אמר באמצע ואחד אמר את סופו. והכל נעוץ במהלך אחד שמוביל בסופו ל'**עמד וגידף'**. אחד אמר; **'מעולמו יצא'**. פירוש; שאע"פ שהיה **"בתוך בני יִשְׂרָאֵל"**, אבל שקוע היה ב'**עולמו'**, בעולם שלו לבד, בתוך עצמו. ולפיכך **'יצא'**. שעשה לו שיטה של להיות **"בן איש מצרי"**, **"בתוך בני יִשְׂרָאֵל"**. מה היתה השיטה? הנה, כמו שלכל שיטה יש אבא מייסד השיטה. כאן, לשיטה, היתה אמא. שהיא היא, היתה המייסדת. הבה ונראה; **"נָשָׁם אָמוֹ שְׁלֵמִית בַּת דְּכָרִי לְמִשֶׁה דָן"**. מפרש רש"י; **'שבחן של ישראל, שפרסמה הכתוב לזו, לומר; שהיא לבדה היתה זונה'**. ובכדי שנוכל להתחקות אחר המקור והסיבה של כשלון הזנות היחיד שהיה בכל כלל ישראל, ממשכה התורה לרמוז לנו ואומרת כפי שממשיך רש"י; **"שְׁלֵמִית" - דהוה פטפטא. "שלום עלך"**. **"שלום עלך"**. **"שלום עליכון"**. **מפטפט בדברים, שואלת בשלום הכל.**

מדוע הגה"צ רבי יעקב גלינסקי שליט"א שאיבד מאתים בני משפחה בשואה לא עומד בצפירה לזכרם?

מדוע הגה"צ רבי יעקב גלינסקי שליט"א שאיבד מאתים בני משפחה בשואה לא עומד בצפירה לזכרם?

"אני לא דתי הכריזו הרב גלינסקי!"

"ונָשָׁב בְּגֵיָא, מוּל בֵּית פְּעוּר וְעַתָּה יִשְׁרָאֵל שְׁמַע אֶל הַתְּקִימִים" (דברים ג')
מה הקשר בין שני הדברים? מדוע, מכיון שישבו מול בית פעור, עתה יש לשמוע אל ה"תְּקִימִים"? ואם לאו? כלום בני חורין אנו, להפטר מהם חלילה?!

אלא ש"תְּקִימִים" הם מצוות שאין טעמן מובן לנו. היצר הרע ואומות העולם מסיתים בעניננו (רש"י 'במדבר' יט ב.) ומה משיבים להם? אומרים; מילא, אנו סומכים לחלוטין על בוראנו ומקיימים מצוותיו. אבל אתם, לשיטתכם, איך שטופים אתם בחוקים נבערים ומופרכים כל ימיכם. האופנה, אינה חוק? חוקי הנימוסים הנוקשים, אינם חוק? ומי מכתוב חוקים אלו! ועד לעבודה הזרה המאוסה והמקביסה של בעל פעור והמונים נפתים ונוהרים! את זה אתה אוכל, כוסס, שיניך קהות ולא אכפת לך! חונט עצמך בבגדי אופנה, נוהג בכללי הטקס ומשלים איתם – רק חקי ה' לצנינים בעיניך וכלפינו תתריס; **"מִה הָעֲבֹדָה הַזֹּאת לָכֶם"** (שמות' י בכו)?!

כשאנו רואים את הנהירה לחוקי בעל פעור, מתחזקים אנו שבעתים להבדיל אלף אלפי הבדלות, בשמירת חוקי התורה הקדושה. וכשאנו רואים את סגידת הרשע לחוקי החברה, מקהים את שינינו; "כסוס אתה, את פירות הבוסר והנח לנו את פירות גן העדן"!

יום אחד אני הולך ברחוב ושומע צפירה. טרוד הייתי בעניני, אף לא עמדתי על טיבה. לפתע פונה אלי בחור גלוי ראש; "עמוד! למה אתה הולך?! תמהתי; "למה לעמוד"? "זה יום השואה והגבורה! עומדים לזכר הנספים בשואה!" ואנכי לא ידעתי "אה" אמרתי לו "אבל אני לא דתי!" "מה?! ענינו התעגלו; "זקן ופאות וכובע ופראק ולא דתי?! ובכלל, מה

כי 'גדול המחטיאו יותר מההורגו!' מיד התנפלו עלי הבריונים והכוני מכות רצח. "על חייהם אינם חסים, על חיי אחרים על אחת כמה וכמה!" והתחוללה מהומה רבתי ונחשף פרצופם ורבים נמנעו מלהסתפח אליהם! (מתוך הגדה של פסח 'והגדת' שלוקט ע"י הרב שלום מאיר ולך שליט"א)

הנעל לוחצת

פעם שאלני אדם; "מדוע אינכם מתאימים את התורה לזמן"? שאלה טובה. אמרתי לו; "בוא ונסכים על דבר אחד. כשהילד גדל והנעל לוחצת, יש שתי ברירות; או להרחיב את הנעל, (בזמני היו פותחים פתח קדימה, להוציא את הבהון) או שקונים נעלים חדשות. יש עוד שתי ברירות, או שהולכים יחפים, או שזה לוחץ וקשה ומכאיב. למה לא חושבים על אפשרות חמישית, לקצוץ את אצבעות הרגלים? התשובה פשוטה, משום שהרגל היא העיקר והנעל באה לשרתה. מוסכם הן עליך ועלי. כעת תבין; שאנו חלוקים בינינו מה הנעל ומה הרגל – אנו יודעים, שהתורה קדמה לעולם והקדוש ברוך הוא הסתכל בתורה וברא את העולם על פיה ואחד היסודות ביהדות ש'זאת התורה, לא תהא מוחלפת', לכן, אין מחשבה לפגוע חלילה בתורה. יש להתאים עצמנו אליה ואנו מותאמים לה, כי נבראנו על פיה.

אצלך; האדם עיקר והתורה כנעל ח"ו. ואם היא לוחצת, מחליפים אותה... "לא ולא", מחה האיש אבל, אפשר להקל פה ושם.. אמרתי לו; "יתכן ואפשר, אבל לא אני נותן התורה וגם לא אתה. אם תמסור לי את שמך ושם אמך, אומר לקדוש ברוך הוא שאתה רוצה לעלות אליו ולהציע הצעה" החליט האיש שלא למסור את שמו ושם אמו. והמצב נותר בעינו... (מתוך 'והגדת' הגדה של פסח של הגה"צ הרב יעקב גלינסקי שליט"א שלוקט ע"י הרב שלום מאיר ולך שליט"א) ■

ענין הדת לכאן"? אמרתי לו; "אמור לי, כשאתה נוסע ביום ששי לפנות ערב בבני ברק ושומע את הצפירה המבשרת על השבת, אתה ממחר להחנות את הרכב ולרוץ לבית הכנסת"? "לא", הודה. "למה"? שאלתי. "כי אני לא דתי" ענה. "אם כך, הלא תבין, לך הצפירה היא לא אומרת כלום. מדוע שהצפירה הזו תחייב אותי? לך דתך ולי דתי שלי... הפה הפעור שלו הזכיר מלכודת זבובים." וחזן מזה" אמרתי "אין מה להשוות! אתה תתבע ממני לכבד את זכר הקדושים! אני איבדתי שם מאתים בני משפחה! אז אני לומד לזכרם ואומר קדיש. מה הועלת להם בעמידתך בצפירה"?!

המסיבה לציון מרד גטו ורשה זכרוני, בשנת תש"ו, לאחר המלחמה, הגענו לחלק הכבוש על ידי האמריקאים. שמענו שהערב תהיה ארוחה, מלת קסם לניצולים. מסיבה לציון מרד גטו ורשה. במקום לקונן על מות הקדושים של ששה מליון היהודים ובתוכם חצי מליון יהודי גטו ורשה, בחרו לחגוג את המרד שדוכא בדם ואש ותמרות עשן ולא הותיר ניצולים. מי ארגן מסיבה זו? 'עליית הנוער', לשכנע לעלות לקבוצים החלוניים.

ארגנתי כמה חברים והגענו למסיבה. מובן שכל הדוברים היו חילוניים, העלו על נס את גבורת המתקוממים וקראו להצטרף אל החלוצים המתקוממים נגד השלטון הזר בארץ ישראל. חייבים היו לסכור את פיהם. אבל איך? הרי לא יתנו לנו לדבר!

קמתי ואמרתי; "מי מכם היה בגטו ורשה"?!
הבינו שהייתי בגטו ואמרתי; "מדוע לא מזכירים את הגאון רבי מנחם זמבא, ה' ינקום דמו, שנתן חסותו למרד"?!
הבינו לאן הדברים נוטים וגרשוני מן הבימה. הרכיבני אחד מחברי על כתפיו וזעקתי; "יהודים, הלא תראו שהם מחללים את זכר הקדושים ועל פי ההלכה עוד גרועים מן הגרמנים,

חדש! שיעור לאברים

ניתן להזמין את כבוד הרב אמנון יצחק שליט"א לשעות הבוקר בפלאפון 052-7603363 שמעון

מבצע

DVD 3

ב-10 ש"ח בלבד

ניתן להשיג ב'שופר'
03-6777779

SALE

מכירה מיוחדת

נשאי נייק NIKE

אורגניזם אלזרים

זמחיר מסווג 250 ₪

מתיהו 10 זני זרק

טל 050-5925552

תל אביב אולמי לילות לבנים דרך בן צבי 84 ביום ראשון ד' אייר 8/5/11

כניסה 10 שקל

השערים יפתחו ב-20:00 תחילת התוכנית 20:30

בני ברק כולל בית כנסת 'חסדי עובדיה' אבדמסקי 26

כניסה חינם

ביום שני ה' אייר 9/5/11 תחילת התוכנית 15:00

רמלה היכל התרבות שדרות חיים ויצמן 9 ביום חמישי ח' אייר 12/5/11

כניסה 10 שקל

השערים יפתחו ב-20:00 תחילת התוכנית 20:30

הרצאות מאובטחות

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר"

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.NET

'יצא המרצע מן השק' - מלון 'כינר' "הדתי" מרים יד בתורת משה!

השבוע, ביום ראשון כב' ניסן התשע"א, נמסר במשרדי שופר כתב תביעה על סך של 272,659 ש"ח, שהגיש מלון 'כינר' כנגד העמותה, בבית משפט השלום בתל אביב !!!

כידוע, נוכח תלונות חוזרות ונשנות, שהתקבלו והצטברו בעמותה, אודות רמת האירוח, הבלתי מספקת במלון 'כינר', במסגרת סופ"ש 'שופר', פנתה העמותה בשעתו להנהלת מלון וביקשה, במס' הזדמנויות רב, לתקן את הליקויים, כפי שדווחו.

לאחר שכלו כל הקיצין, ומשלא תוקנו כל הליקויים, נאלצה העמותה לקזז **בהסכמת הנהלת המלון**, את שווי הנזקים, בגין הליקויים כאמור. אלא, שהנהלת המלון התנערה מכל חיוביה כלפי העמותה, והודיעה במפתיע, על כוונתה לבטל את הסופ"ש, שהיה מתוכנן למועד יז'-יח' טבת התשע"א (פרשת יחי). חרף העובדה, כי במלון עתידים היו להתארך כ-640 איש מידידי 'שופר'.

למרבה הצער, התחוויר, כי ככל שגילתה העמותה איפוק וסבלנות כלפי הלחצים, שהפעיל כנגדה המלון, במטרה לגרום לה לשלם לידיה את מלוא כל הכסף שבמחלוקת, חרף הנזקים שנגרמו לעמותה, בגין רמת האירוח כאמור, הוסיף המלון והערים דרישות ותנאים חדשים על העמותה, שכל תכליתם היתה לסכל כל אפשרות לקיום הסופ"ש הנ"ל.

תחילה ביקש המלון, כי הכספים שבמחלוקת יופקדו בנאמנות אצל בא כוחו. ומשהודיעה העמותה, כי תסכים להפקיד את הכספים אצל בא כוחה כנאמן ראוי, הקשיח המלון את עמדתו, וסירב להסכים לכך.

עם זאת, ועל מנת לקיים את הסופ"ש הנ"ל, פנתה העמותה ביום יד טבת התשע"א, לבית הדין של הרב קרליץ שליט"א, והפקידה אצלו את מלוא הכספים שבמחלוקת כנאמן. זאת לאחר שמנכ"ל המלון הודיע, כי יסכים להתדיין אצל הרב קרליץ שליט"א. דא עקא, שמשוהדיע נציג בית הדין למנכ"ל המלון, כי הכספים שבמחלוקת הופקדו בבית הדין בנאמנות, וכי לפיכך אין כל הצדקה לבטל את הסופ"ש. התחמק ממנו המנכ"ל אחיקם רמות, השיבו ביובש, כי הוא ב"אירוע וביקש שיחייג אליו בחצות, או למחרת בבוקר !!!

בתוך כך, התקבל במשרדי העמותה מסמך נוסף מטעם בא כוח המלון, ובו דרישות ותנאים חדשים, שעל העמותה לעמוד בהם, על מנת לקיים את הסופ"ש. **וזאת כאמור, לאחר שהעמותה פעלה על פי בקשת מנכ"ל המלון אחיקם רמות והפקידה בבית הדין של הרב קרליץ שליט"א, את מלוא הכספים שבמחלוקת, בדיוק כפי שביקש!**

בא כוח העמותה פנה במכתב לבא כוח המלון, וביקש שהסעיפים המקפחים את העמותה באורח חד צדדי במסמך, יתוקנו. ובתגובה הודיע המלון ביום יד' טבת התשע"א לעמותה, באמצעות בא כוחו בהודעת פקסימיליה, כי המלון יהיה סגור בסופ"ש הנ"ל, וכי "הדו שיח הבא יהיה בבית המשפט".

לאחר תמרוני התחמקות נלוזים, שביצע המלון בחודשים האחרונים למן ביטול הסופ"ש, במטרה להימנע מלהתדיין בפני בית דין של תורה, תוך רמיסת זכות העמותה, השמורה לה על פי הלכת 'הלך אחר הנתבע', לבחור את בית הדין בו תתברר תביעת המלון, 'יצא המרצע מן השק', והמלון "הדתי" הגיש כאמור כנגד העמותה בערכאות, תביעה בסך מאות אלפי שקלים, בבית משפט השלום בתל אביב. ועל כגון דא נאמר: 'סופו של המעשה מעיד על תחילתו'.

לאחיקם רמות מנכ"ל כינר - לא יסולח לו ולא יכופר

איפה בעלי המלון המבקשים לעשות כל הון? האם עשרים שנה זה בא ביום להשליך מאות אורחים בו ביום

שמים יעידו וארץ תרתח בשביל בצע כסף ואגו מנופח מילה של גבר שלא נכנע תגרום לו ורק לו לנזק רע

עשרים שנה של השקעה חמישים מליון בהערכה עבור מלון ובית הארחה השקיע ארגון 'שופר' בהרוחה

עד שהגיע מנכ"ל חדש שלא העריך את הנדרש פיטר ותיקים ושילחם לביתם ואת המשקיעים השאיר בביתם

פזמון: לאחיקם רמות מנכ"ל 'כינר' לא יסולח לו ולא יכופר 2x

